

Mézeskalács

• 69. évfolyam

• 2021. április

• Ár: 50 dinár





Köszöntő

Lányok, készüljetek! Hamarosan itt a húsvét, és jönnek a locsolkodófiúk. Várjátok őket hímes tojásokkal, a Mézeskalácsban sorakozó rajzokból is meríthettek ötleteket. Sőt megtanulhattok bohókás tojásfejeket is készíteni, amelyek még haját is növeszthetnek. Jót mutatnak majd a fészek mellett. A fiúk pedig locsolkodóversikéket is találnak a kisújságban. Megtudhattok mindent a mezei nyúlról és megismerkedhettek az ünnepi népszokásokkal is.

Az erdő lakói is készülődnek a húsvétra, az idén sem marad el a tojásfestés öröme. Ödön, a süni ezúttal azonban újabb ötlettel állt elő. Egy repülőgép tervén gondolkodik.

Megfigyelte ugyanis a madarak mozgását, könnyed és egyedülálló röptét, és igencsak kedvet kapott az új élmény felfedezéséhez. Rajzoljatok nekünk ti is terveket vagy egyedi repülőmodelleket. Kíváncsian várjuk alkotásaitokat! Legfőképp Ödön pajtásom.

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk nektek:

Mézes Marcipán, a mókus

Rajzpályázat:

– Repülés, repülők

– Kertész leszek

Szárnybontogató:

– Csalimese

– A repülés élménye

Címdoldal: Móricz Ildikó, tervezőgrafikus alkotása

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)



Vajdaság
Autonóm
Tartomány



Magyar
Nemzeti
Tanács



ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074



Nemzeti Kulturális
Alap

MÉZESKALÁCS ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító: **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Leveleiteket a következő címre küldhettek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség – telefon: 021/456-624, honlap: www.jopajitas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs** ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasm@magyarszo.rs ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. nyomdájában ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Gyere tavasz, várva várlak,

Hozz zöld ruhát, fának.

Fújj szél, meleg szél,

Jön a tavasz, fut a tél.

Csipcsirip, csipcsirip

Kikelet kivirít.



**Kricskovity Hanna, 4. osztály,
Október 10. iskola, Szabadka**

Tarbay Ede

Áprilisi szél

Futkos a szél, áprilisi,
csőszház füstje kanyarog,
reggel óta kitakarja,
beborítja a napot.

Nap-asszonyosság dohog, morog,
örökké csak prüszöget,
el is zavar a mezőről
minden varjat, verebet.

A csősznek így semmi dolga:
malmoz, pöfög, dudorász,
minden arra vándorlóval
beszél, kortyint, paroláz.



**Pósa Dávid, 2. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**



**Bisztricki Dávid, 4. osztály,
Október 10. iskola, Szabadka**

Húsvéti játék

A fiúk kalapot, mellényt választanak, készülődnek a lányos házhoz. A háziasszony és a házigazda a vendégek fogadásánál ismert köszöntéseket, szokásokat elevenítik fel. A locsolóversekből összeállított csokorral érkeznek a fiúk a lányos házhoz. A fiúk kopognak.

Fiúk: (Ajtón kívül hallatszik:)

Ajtó mellett állok,
Piros tojást várok.
Ha párját nem adják,
Estig is itt állok.



Gazdasszony:

Csak tessék beljebb, csak tessék!

Fiúk: (az anya elé állnak)

Szépen kérem az apját,
De még jobban az anyját,
Adja ki a leányát,
Hadd locsoljam a haját,
Mint pünkösdi rózsát.



Gazdasszony:

Hát csak locsoljátok! (rámutat a lányaira)

Fiúk: (a leányokhoz mennek)

Kelj fel kislány, kelj fel
Aranyos ágyadból,
Adjál egy pár tojást
Aranyos ládadból!



Itt van a szagos víz, meglocsollak véle,
A húsvétnek emlékezetére.

(Meglocsolják és folytatják.)

Rózsafának tövéből rózsavizet hoztam,
Az lesz ma a legszebb kislány,
akit meglocsoltam.

Drága kislány, gyöngyvirágom,
ma van húsvét napja,
Meglocsollak, mosolyogjál,
mint egy piros rózsza.



A lányok odaadják a tojást a fiúknak.

Találós kérdés

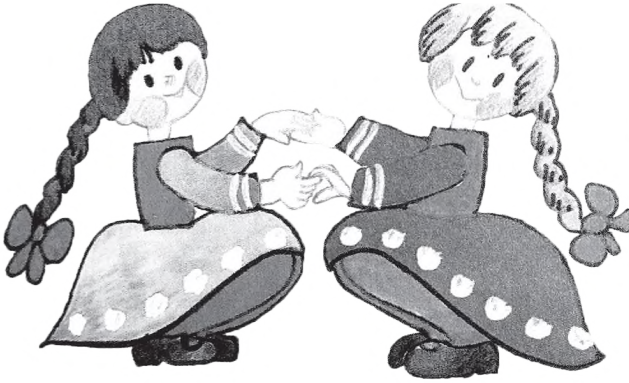
Van nekem egy váram,
abban van egy sárga rózsza.
Ha valaki a sárga rózsámat
meg akarja látni,
akkor az én váramat
le kell rombolni.

(spfo1)

Komatáلكüldés

A tavaszi ünnepkörhöz tartozó szokás (fehérvasárnap) – lényege az ajándékcserre. Az egymásnak komatálat küldők-elfogadók egy életre szóló barátságot kötöttek. Az ajándék húsvéti ételekből állt: sonka, kalács, hímes tojás.

Az óvodában, iskolában egy csoporton belül választhatnak barátot maguknak a gyerekek.



Dúdoló

Túrót ettem, elejtettem

Túrót ettem, elejtettem,
Azt sem tudom, hová tettem.
Szél fújja pántlikámat,
Kapt meg róka a szoknyámat,
Kapt szoknya!

42

Tú - rót et - tem, El - ej - tet - tem,
Azt sem tu - dom, Ho - vá tet - tem,
Szél fúj - ja pánt - li - ká - mat, Kapt szok - nya!
Kapt meg ró - ka a szok - nyá - mat,

Játsszunk!

Ketten kezüket keresztben összefogva forognak. A dal végén leguggolnak. Körülöttük jár a „róka”, és megpróbálja őket elkapni. Ha a guggolás előtt sikerül valamelyiket megfogni, az lesz a róka.

Varró Dániel

Nyúl tavaszi éneke

Mert, jaj, a nyár, mint lepke röppen,
és ősszel minden oly riadt,
és télen sűrű, lassú ködben
dideregnek a nyúlfiak.

Tavasz, te cuppanásnyi szikra,
ha tappancsod a sárba lép,
vidorság száll a kis nyuszikra,
s megédesül a sárgarép'.

Bajuszt pödörsz a napsugárból,
s ugrálsz, mint gyöngye, lenge nyúl.
Ó, jaj, tavasszal szép a zápor,
és sokkal később alkonyul.



**Celva Ramóna, 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Nosza**



**Gere Gréta, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta**



**Miklós Alen, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta**

Locsolóversek

Jó reggelt, jó reggelt,
kedves liliomszál,
megöntözlek rózsavízzel,
hogy ne hervadozzál!
Nesze hát a rózsavíz,
gyöngyöm, gyöngyvirágom,
hol a tojás, piros tojás,
tarisznyámba várom.

Ajtó mögött állok,
ajándékot várok,
ha nem adnak piros tojást,
akkor továbbállok.

Én még mindig kicsi vagyok,
Verset mondok, mint a nagyok.
Mondókámat megtanultam,
Locsolómat el is hoztam.
Azért, mert én kicsi vagyok,
Piros tojást szépet kapok.

Kiszámoló

Egyedem, begyedem, bakkecske,
Férjhez ment a menyecske,
Hívja őt a róka koma,
Vacsorára fáj a foga.



Benák Lúcia, 4. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Áprilisi mondóka

Április elseje
bolond nap,
kedvére tesz minden
bolondnak.

Április elseje
csodás nap –
kerítsük sorját a
csodáknak:

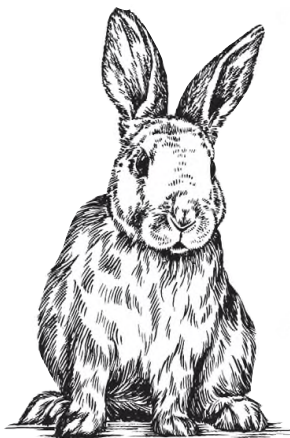
Este kél föl a nap,
nem máskor,
elalszik az eb-ól
kutyástól.

Kakukk költ fészkében
verebet,
macskára vadásznak
egerek.

Vakondék vízparton
napoznak,
gímszarvas kopót úz
naphosszat.

Sündisznó sündörög
le és föl:
megretten minden kis-
egértől.

Meggyúl a hó,
ég nagy lánggal,
makkot terem
árvalányhaj.



Liliomot nyit a kőrís,
dorombol a
macskakő is.

Kemence megy
kódorogni,
kutyatejet legel
Bodri.

Róka búvik
tacsakólyukba,
tűzre rossz fát
nem tesz Jutka.



Farkast lenyúz
göndör bárány,
cukrot vesz
az irha árán.

Méz vadászik
medvére,
nyalogatja
kedvére.



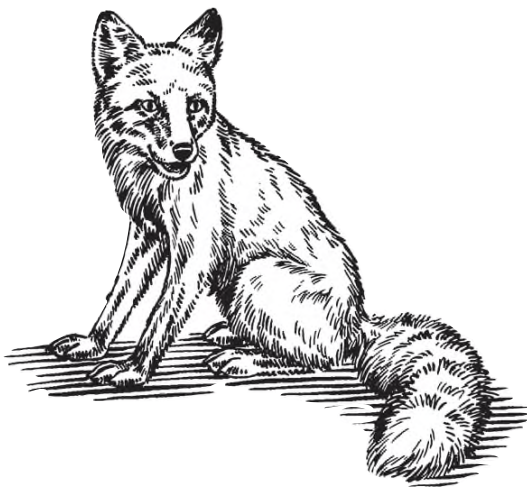
Csillog-villog
a sötét,
puskát lődöz
a sörét.

Szilvát érlel
a kopár
sziklatetőn
a gyopár.

Nyúl ebédel
agarat,
pocegér sas-
madarat.

Pulit terel
a birka,
leckét magol
az irka.

Szakácsnőt főz
az ebéd,
gazda szolgálja
ebét.



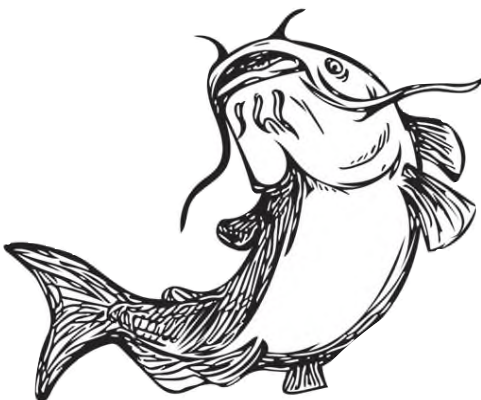
Vérest süt a
vérmedve,
alma búvik
féregbe.

Galamb elejt
vércsét,
pondró, csimasz
jércét.

Horgászt fog a
harcsa,
hogy a vízben
tartsa.



... Lám egymást érik
a csodák!
Szerencse, hogy csak egy
napon át.



Tojástörténet

Egyszer volt, hol nem volt, hegyen innen, dombon túl volt egy kis falu.

Élt abban a faluban egy kislány, Katicának hívták. Húsvét közeledett, s Katica naphosszat a ház körül sürgött-forgott.

Jó két héttel az ünnep előtt válogatott kukoricaszemekkel biztatta a tyúkját, Lilit, hogy sűrűn tojjon. Lili potyogtatta is szaporán a szép nagy tojásokat. A kislány szaladt velük a konyhába, s vidám színesre festette mindeniket.

Húsvét hétfőjén gyönyörű tojásokkal megrakott tál díszelgett az asztal közepén. Volt ott rajzolt mintás, hagymahéjas, viaszos.

Pirinek nem volt kedve vesződni a tojásokkal. Úgy okoskodott, hogy ha a kukoricaszemek mellé tojásfestéket is tesz a tyúknak, egyenesen színes tojásokat tojik majd.

Szerencsére tyúkanyónak több esze volt, csőrével megkocogtatta, de nem ette meg a festéket. Viszont Pirit azzal büntette meg, hogy egy fia tojást sem tojt. Így a kislány szégyenszemre csak bolti cukortojással kínálta a locsolókat.



Kiss Barbara, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve



Sörös Bence, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve



Zóni Dorottya, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve

A húsvéti tojások

Az erdő közepén, egy vén cserfa alatt kicsi házikó állott. A házikóban lakott nagy szeretetben Tapsi úr a feleségével meg a két gyerekével.

Újév reggelén Tapsiné azt kérdezte az urától:

– No, édes apjukom, mit főzök ma ebédre? A kamrában csak egy kis szecska, a piacon senki a nagy hó miatt, még egy kis fahéjat sem hozhatok, hiszen ebben a kegyetlen hidegben a fáknak is szükségük van a kergükre.

Az öreg nyúl megvakarta erre hosszú füle tövét.

– Gyerekek – mondta –, menjetek át a tisztásra az erdész bácsihoz. Kívánjatok neki boldog új évet, s kérjétek, segítsen rajtunk egy kis főzeléknek való zöldséggel.

Az erdészné adott is nekik négy-négy nagy répát.

Aznap nyúléknál igen jó ebéd volt. Első fogásuk répaleves, aztán pirított répa répamártással, a harmadik fogás répafőzelék, végül rántott répa.

A télnek vége lett. Az erdő tele volt bársonyos fűvel és illatos herével. Hanem azért Tapsiék nem feledkeztek meg az erdészekről. Húsvét éjjelén meglátogatták őket.

Elöl Tapsiné ment, egy-egy piros tojást vitt a hóna alatt. Tapsi úr akkora tojást hengergetett maga előtt, amelynél nagyobbat és szebbet sose láttam. Kék bársonyból volt arany abronccsal. Aztán jöttek a többiek, kosárban, pici szekérben hozták a sok húsvéti tojást. A kertben se rényen munkához láttak. A kicsinyek ügyes fészkeket raktak a fűben, a bokrok alatt, az öregek óvatosan elosztogatták a tojásokat a fészkekben. Mikor elvégezték a munkájukat, uszgyé!... visszairamodtak az erdőbe.

Másnap az erdész gyerekei szétfutottak a kertben. Itt is, ott is hallatszott az örömkialtásuk, amint egy-egy húsvéti tojással megrakott fészkekre bukkantak. A kékbársonyos, aranyabroncsos tojás tele volt cukorral.

Én is megkóstoltam. Sosem ettem még ennél édesebb cukrot.

Móra Ferenc nyomán



**Kiss Klára, 1. osztály,
Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek**

A biciklikerek

Egyszer a malac, az egér, a tyúk meg a sündisznó találtak egy biciklikereket a fűben.

– Nahát! – mondta a malac. – Egy biciklikerek!

– És milyen régi! – ámuldozott az egér.

– De biztosan jól gurul, hisz fel van pumpálva! – tette hozzá a tyúk.

– Milyen szép rozsdás az abroncsa! Ez már muzeális érték. Adjuk el egy múzeumnak! – mondta bölcsen a sündisznó.

Hej, a többiek mind körülugrálták a biciklikereket.

– Kincset találtunk! – rikkantott a malac.

– Adjuk el, adjuk el! – cincogta az egér, és rögtön fölfelé pördült a bajsza. – Az árán vegyünk egy tonna sajtot.

– Hooogyne – kapta föl a fejét a tyúk. – Vegyünk kukoricát. Egy tonna szemese, egy tonna daráltat.

– Egyezem! – ujjongott a malac. – És mellé száz liter moslékot, finom paradicsomosat.

– Még mit nem! – emelte föl hegyes orrát a sündisznó. – Én találtam ki, hogy adjuk el a kereket egy múzeumnak, hát én mondom meg, mit vegyünk az árán. Tehát: száz kiló hernyót és gilisztát, vegyesen.

– Nem lesz ez így jó – mondta a malac. – Szavazzunk! Nézzük, ki szavaz a kukoricára?

– Én! – kottyantotta a tyúk.

– Meg én! – mondta a malac. – Ez két szavazat. Ki szavaz a sajtra?

– Én! – cincogta az egér, és csillogott a szeme.

– Egy szavazat – állapította meg a malac. – És ki szavaz a hernyókra meg a gilisztákra?

– Én! – kiáltotta a sündisznó.

– Meg én! – kárálta a tyúk.

– Két dologra nem szavazhatsz – intette le a malac. – Tehát ez is csak egy szavazat. Vagyis nem jutottunk semmi-re.

– Nagy számárság, amit eddig csináltunk – szólalt meg a sündisznó. – Hiszen még pénzünk sincs, és máris elköltenénk. Vigyük el először a kereket a múzeumba, és adjuk el. Aztán majd megbeszéljük, mi legyen a pénzzel.

– Igaz – vélte a malac. – Gurítsuk el a múzeumba.

– Előbb föl kell emelni a fűből – mondta a sündisznó, és máris megpróbálta fölemelni az orrával a kereket.

– Mész arrébb mindjárrrr! – sikkantott a tyúk. – Még kiszúrod a tuskéiddel a gumiját!

A sündisznó hátrált két lépést, a tyúk pedig kiadta a parancsot a malacnak és az egérnek:

– Mikor azt mondom: hó-rukk!, akkor az orrotokkal felemelitek a kereket. Én meg a csőrömmel segítek.

– Jó – mondta a malac –, de te csak mondd a hórukkot. Ne segíts a csőröddel, az is túl éles, kilyukaszkodhat vele a gumit!

A tyúknak nemigen tetszett a malac ajánlata, de annak örült, hogy ő mondhatja ki a hórukkot. Hát egy nagyot kiáltott:

– Hó-rukk!

Az egér meg a malac bedugták az orukat a biciklikerek alá, és ahogy egyszerre felugrottak, felállt a biciklikerek is!

– Jól van – szolt elismerően a sündisznó. – A kereket váltásra kellene gurítanunk, hisz a múzeum messzi van. Át kell kelnünk ezen a mezőn, aztán érünk csak oda az úthoz, ami a városba vezet. No, ki lesz az első?

– Majd én! – jelentkezett a tyúk. Azzal felröppent a biciklikerek tetejére, s olyan gyorsasággal kezdett rajta kocogni, hogy a kerék elindult!

Gurult, gurult a kerék, a többiek meg lelkesen futottak utána! A tyúk kapkodta a lábait, tartotta az egyensúlyt a szárnyai-val, ám egy idő után lihegve kiabálta:

– Váltson fel valaki, mert nem bírom továbbáááább!

Ekkor az egér ügyesen felszaladt a guruló kerékre, ugyanabban a pillanatban leröppent a tyúk, és a kerék gurult, gurult, gurult tovább! Az egérnek ugyan nem voltak szárnyai, de szerencsére olyan gyors lépésekkel tudta tartani az iramot a négy lábacskaival, hogy a kerék talán még gyorsabban gurult, mint amikor a tyúk irányította. A többiek zihálva futottak a kerék után. Egyszer csak az egér azt kiáltotta:

– Váltson fel valaki, mert nem bírom továbbáááább!

– Gyerünk, malac, te vagy a soron! – kiáltott a sündisznó futás közben.

– Én túl kövér vagyok, nem tart meg a keréék! – zihálta a malac, mire a sündisznó gyorsan felfutott a guruló kerékre, az egér meg ugyanabban a pillanatban lefutott. Épp idejében, mert már az ájulás kerülgette, úgy kifogyott az erejéből. Szedte a sündisznó a lábát, kapkodta, ahogy tudta, gurult a kerék, de már nem olyan gyorsan, mint amikor az egér irányította.

– Ki ne szúrd a tuskéiddel a gumiiiiit! – kárálta futás közben rekedten a tyúk.

A sündisznó a nagy hajszában csak annyit tudott lekiabálni a kerék tetejéről, hogy:

– A hasamon nincsenek tuskéiiiiim!

Ám ezzel a kiáltással ki is fogyott az ereje, hanyatt vágódott a kerék tetején, és hirtelen egy szisszenés hallatszott, valahogy így:

– Ssssssszzzzzzzzzz!

A sündisznó lepuffant a fúbe, a kerék meg gurult tovább, jobbra imbolygott, balra imbolygott, és hirtelen eltűnt a társaság szeme elől.

Mind odafutottak, ahol eltűnt. Hogy mi volt ott? Ajaj. Egy hatalmas gödör. A biciklikerek meg ott hevert a gödör mélyén.

– Másszunk le érte! – javasolta a malac.

– Tudod te, hány méter mély lehet ez a gödör? – nézett rá a sündisznó elképedve. – Legalább öt méter mély.

– Inkább ne másszunk le – szólalt meg az egér.

– De akkor mi lesz a kukoricánkkal?! – kiáltott a malac meg a tyúk egyszerre.

– De akkor mi lesz a sajtommal?! – kiáltott az egér.

– Ugyan mit csinálnék száz kiló hernyóval meg gilisztával? – kacagott a sündisznó, és már sarkon is fordult. Kocogott az erdő felé, valami elemózsia után, mert már nagyon megéhezett.

A tyúk, a malac és az egér lógó orral kullogott hazafelé...

A biciklikerekről aztán egyikük sem hallott többet. Igaz, a sündisznó mesélte, hogy az egyik városi múzeumban látott nemrég egy hasonlót. De hogy ő maga hogy jutott el a városig, az a mai napig rejtély maradt!



Népszokások

A húsvét



A húsvét a keresztények legnagyobb ünnepe, ekkor emlékeznek Jézus Krisztus feltámadására. A húsvét beköszöntével véget ér a böjt, a hústól való megtartóztatás ideje. Ebből származik a magyar elnevezés is, hiszen ekkor már lehet húst enni, s ez a „húsvétel napja”.

Egy héttel húsvét előtt van virágvasárnap. Ekkor Jézus jeruzsálemi bevonulására emlékeznek. Az emberek pálmaágakat, virágokat tettek az útra a serényen, szármárháton bevonuló Krisztus elé. Ennek a szokásnak az emlékét a barkaszentelés őrzi. Ezután kezdődik a nagyhét.

Húsvétvasárnap az ünnepi misén gyakran passiójáték hangzik el. A passió: szenvedéstörténet, amellyel Jézus Krisztus szenvedését és kereszthalálát jelenítik meg.

Húsvét vasárnapjának reggele a gyerekek örömét szolgálja. A falusi, városi udvarok bokrai, füves részei hímes tojásokat, érdekességeket rejtenek.

*Hímes tojás, selymes barka:
rövid biz` a nyuszi farka...
Ajándékkal érkezik:
kis kosárka megtelik.*

Ünnep a húsvét hétfője is, a lányok és legények multságának ideje, felszabadult, vidám tavaszünnep. Ekkor kerül sor a locsolkodásra. Hajdan egy-egy vödör hideg víz alaposan eláztatta a lányokat. A legények tojást, szalonnát kaptak cserébe. Ezt a napot vízöntőnek, vízbevetőnek, vízbehányó hétfőnek is nevezik.

A nyúl Amerikában és Magyarországon is a 16. században vált ismertté. A termékenység és a szerelem jelképe.

A húsvéti bárány vallási jelkép. Általában áldozati állatként szerepel. A fiatal bárány Krisztust, az áldozati bárányt jelképezi, aki megváltotta a világot.

Nincsen húsvét tojás nélkül. A tojás a termékenység, az új élet hordozója. A hímes tojást hagyományosan batikolják (íróka és viasz segítségével), illetve kaparrással, karcolással díszítik, néhol meg is patkolják. Az irodalmi művek egy része a világ keletkezését is a tojással hozza kapcsolatba. A megrepedt, eltört tojáshéj alsó része a Föld, felső része az ég. Sárgája a Nap, fehérje a Hold.

Devecsery László gyűjtése alapján

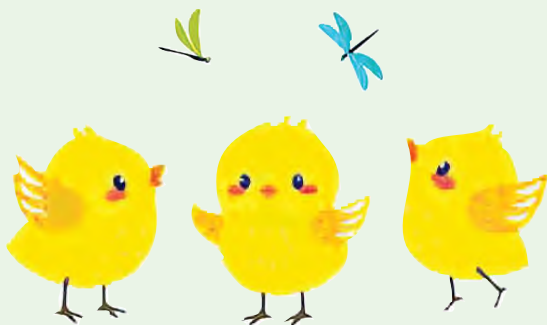


Szabó Lőrinc

Húsvétvasárnap

Húsvétvasárnap
egész tucat
tojást találsz a
virágok alatt.

Itt? Ott! Hol? Amott,
a túskebokban!
Fuss ide, amoda,
dugdossa a laboda!



**Bővíz Noémi, 2. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Fésűs Éva

Húsvét

Bokrok alján
piros tojást leltem,
azt mesélik,
nyuszi járt a kertben.

Megkérdeztem
mind az ibolyákat,
rám nevettek:
ilyet sose láttak!

Azt se bánom,
ha tavaszi tréfa,
bárhogy történt,
minden olyan szép ma!
Hajnalhangú
madarak üzennek,
csengő réten
barikák születtek.

Barkás ágon
szellő fuvolázik,
illeg-billeg
lilaruhás jácint.
Vendég is jön,
mosdik már a macska,
zöld szemében
aranyugaracska.

Szárnybontogató

A kedvenc gyümölcsöm

Támadt egy jó ötletem. A kedvenc gyümölcsöm leírásához tanároktól kértem segítséget. Tömör és vicces válaszokat kaptam tőlük.

A matektanárnő szerint tökéletes a formája, hiszen gömb alakú. A földrajztanárnő bolygónkhoz hasonlította. Gömbölyű, mint a földgolyó, a belseje piros, mint a forró láva, a kérge kemény. A felszíne zöld, akár a bolygónk őserdői. A tornatanárnak egy nagy medicinlabda jutott róla eszébe. A biológiatanárnő szerint gyógyszer ez a mézédés gyümölcs. Egészséges, frissítő, és lédús húsa víz helyett is kiváló. A magyartanárnő rímekben válaszolt:

Lehet „görög”, lehet „sárga”,
Aki eszi, fülig ér a szája.
Lehet kocka, lehet kerek,
Szereti is minden gyerek.

Biztos kitaláltatok, melyik gyümölcsről van szó. Aki nem, annak segítek még egy kicsit. Nyáron amikor beleharapsz édes, ragadós leve végigcsorog az álladon. Fekete magjaival célba is lehet köpni.

Szabad a gazda? Először, másodszor, senki többet harmadszor! A gyümölcs neve dinnye.

**Kucsera Tamás, 4. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka**

Büszke vagyok az anyanyelvemre

Mi is az az anyanyelv? Vajon az a nyelv lenne, amit anya beszél, vagy amit én a legjobban beszélek?

Miért is merült fel bennem ez a kérdés? Nálam a válasz nem is olyan egyszerű. Azon kevés szerencsés emberek közé tartozom, akik születésüktől kezdve kétnyelvűek. Mit gondoltok, nehéz volt egyszerre két nyelvet megtanulni? Nekem nem tűnt nehéznek, észre sem vettem. Természetes volt számomra, hogy anyukámmal szerbül, apukámmal magyarul beszélek. Az az érdekes az egészben, hogy sohasem tévedtem, hogy kihez hogyan kell szólnom. Ahogy látjátok, édesanyám szerb. Vagy mégsem? Mert tud ám ő magyarul is. Hogy a dolog még szebb legyen, ő is kétnyelvű.

Ha létezik ilyen, akkor nekem két anyanyelvem van, és el sem tudnám képzelni másképpen az életemet.

**Kőszegi Emma, 4. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka**

Büszke vagyok az anyanyelvemre

Mit is jelent büszkének lenni? Ezen gondolkodtam a napokban, és próbáltam választ keresni rá.

Az értelmező kéziszótár szerint olyan személy, aki tisztában van saját értékeivel, és ezért öröm tölti el. Vajon mi ismerjük saját értékeinket? Tudjuk-e, miért tölt el öröm bennünket, ha anyanyelvünkre

Szárnybontogató

gondolunk? Leírok néhány gondolatot, hogy én miért vagyok büszke rá. Szeretem, hogy az anya szó benne van, mert gondoljunk bele, hogy amikor anyára gondolunk, máris valami melegséget érzünk. Az egyik legválasztékosabb nyelv, amelyben rengeteg lehetőség van arra, hogy kifejezzük magunkat. Szeretem a rejtett kincseket, amelyeket csak úgy fedezhetünk fel, ha sokat olvasunk. Nagyon szépnek tartom, hogy úgy érzem, a magyar nyelvünk szinte nevel minket. Miközben beszélünk, igyekszünk minél választékosabbak lenni. Csodásnak tartom a verseket, amelyek a nyelvnek köszönhetően olyanok, mintha egy festmény kerülne elénk.

Merjünk büszkének lenni, és mindig, minden helyzetben örüljünk értékeinknek!

**Sebők Csáki Tiána, 4. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka**

Tavaszi

Tulipán, ibolyavirág
Megmossa a tóban az
arcát a nap.
Reggel teli az udvar
harmatcseppel.
Cirip, cirip, ciripelnek
a tücskök.
Elmennek a medve előtt
A medve pedig azt mormogja:
Hurrá, itt a tavasz!
Két óra múlva az erdő
bezengi az állatok beszédét:
Hurrá, itt a tavasz!

**Tóth Kincső, 4. osztály,
Dr. Tihomir Ostojić iskola, Hódegyháza**

A barátság

Számomra a barátság az, amikor együtt focizunk, biciklizünk a barátainkkal. Barátság az is, amikor nagy távolság van köztünk és interneten együtt játszunk. A barátok megosztják uzsonnájukat. Segítünk egymásnak. Jókat viccelődünk, nevetgélünk.

**Bővíz Áron, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

A barát számomra barátságot jelent. Ha van barátod, nem vagy szomorú. Nekem van egy jó barátom. Szeretünk focizni.

**Lackó Balázs, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

A barátság lehet, hogy jobb másoknak.

Egy barát többet ér, mint fél királyság.
Szeresd barátodat és ő is szeretni fog.

**Berényi Bercel, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Fontos a barát. Jó játszani vele, és szeretünk focizni. Jó, hogy itt van, együtt megyünk iskolába, és jókat nevetünk az udvaron. Együtt megyünk haza.

**Kolity Kristóf, 4. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Húsvétváró



**Börcsök Máté, 2. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**



**Bulatović Sara, 2. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**



**Tóth Melitta, 1. osztály,
Sonja Marinković iskola, Szentmihály**



**Kátity Hanna, 2. osztály,
Móra Károly iskola, Szaján**



**Milosavljević Viktor, 1. osztály, Sonja
Marinković iskola, Nagybecskerek**



**Kozma Zengő, 6 éves óvodás,
Szabadka**

Húsvétváró



**Horvát Fanni, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szenttamás**



**Molnár Adrienn, 3. osztály,
Tömörkény István iskola, Tornyos**



**Süli Anita, 3. osztály,
Móra Károly iskola, Szaján**



**Horti Mihály, 1. osztály,
Moša Pijade iskola, Torontálvásárhely**



**Papp Kinga, 2. osztály,
Október 18. iskola, Zentagunas**



**Bazsó Alex, Méhecskék csoport,
Csantavér**



Kisszínház

Nem lehet mindenkinek a kedvében járni

Bábjelenet szerb népmese alapján

Szereplők: Mesélő, apa, fia, szamár, I., II., III. falusi és öregasszony.

Szín: Országút. A hegyes-dombos táj fákkal, kisebb házcsoportokkal tarkítva lassan forgó hengeren képezi a „kulisszát”. Ez előtt lépkednek, illetve szamaragolnak apa és fia. A falusiak megismerősítői vagy bábok, vagy szintén a háttérre festett rajzok.

(A prolókus során apa és fia a szamár hátára zsákok, tarisznyát raknak. A mesélő – lehet az óvónő is – egész idő alatt az előtérben szélről áll.)

Mesélő:

Hol volt, hol nem egy faluba`
Élt egy gazda meg a fia.
Egy szép napon hallják éppen,
Hogy vásár lesz a környéken.

Több se kellett: hamarjába'
Felrakodnak a számárra,
Azzal útnak ereszkednek,
S szép ballagva mennek-mennek.
Hát, ahogy úgy mendegélnek,
A szomszéd faluba érnek.
Ott néhányan ráérősen
Báméskodtak az útfélen...
Meglátva a két gyaloglót,
Az egyik atyafi így szólott.

I. falusi:

Öreg vagyok, láttam sokat,
De nem ilyen bolondokat!
Kutyagolnak sárban-porban,
Holott, lám csak, szamaruk van...

Mesélő:

Szégyelli a gazda magát,
Felülteti hát a fiát.
Azzal tovább mendegélnek,
S egy másik faluba érnek.
Ott is állnak az útszélen,
S egyikük szól ilyenképpen.

II. falusi:

Hé, fiú, te kényelmesen
Ülsz a szamár hátán ott fenn,
Az apád meg éltes korban
Baktat utánad a porban!

Mesélő:

Szégyelli a gazda magát,
Leemeli hát a fiát,
S hogy tegyen mások kedvére,
Maga ül fel a helyére.
Azzal tovább mendegélnek,
S harmadik faluba érnek.
Ott is van ám sokadalom,
S meg is szólal egy vénasszony.

Vénasszony:

Nem sül le a képe kendnek?
Gyalog fut e gyenge gyermek,

Kend meg hetedhét határon
Vígán kocog a számáron!

Mesélő:

Nem is kell több az öregnek –
Hallván, rajta mint nevetnek –
A nyeregből le sem szállva
Veszi fiát számárhátra.
Azzal tovább mendegélnek,
S negyedik faluba érnek.
Ott is látnak ácsorgókat,
S az egyikük meg is szólal.

III. falusi:

Nézzétek csak, jó emberek,
Ezek milyen lelketlenek!
Roskadásig felmálházva
Még felülnek a számárra...
Ha van egy kis jó érzétek,
Szegényt inkább vihetnétek!

Mesélő:

Több se kellett az öregnek,
Hogy tessék az embereknek,
Leszáll, fiát is leveszi,
Szamár lábát összeköti,
Azzal rúdon felemelik,
S ketten a vállukra veszik.
Lóg a feje szegénykének,
Mind a négy lába az égnek,
S mire a vásárba érnek,
Hálni jár belé a lélek...
(Apa és a fia leroskadnak,
a szamár is elterül.)
Apa s fia jól elfáradt,
Olyan nehéz volt az állat,
Lélegzethez alig jutnak,
De hát egyet megtanultak:
nem lehet úgy cselekedni,
Mindenki kedvére tenni!

Szinta János



Barkács

Tojásfejek

Ezek a bohókás, vidám, bozontos fejek tojáshéjból könnyen elkészíthetők. Ha megtöltjük őket virágfölddel, és magot (pl. búzamatot) vetünk beléjük, hamarosan hajat növesztenek.

Az üres tojáshéj ép végére ragasszunk habgumit, hogy később megálljon.

Ragasszunk vagy rajzoljunk a tojáshéjra arcot formáló elemeket. Minél mulatságosabb, annál jobb. Kedves ajándék, de húsvéti dísznek is hangulatos.





Szómóka



Piros ceruza

Javítsd ki a versrészletet!

Dohogva uszik a hajo,
hosszu füstjét húzza maga után
Megígérted, kirándulunk, apu,
Csak jöne már a szombat délután!

(Rákos Sándor: Sétahajó – részlet)



Mi úszik a folyón?

Írd be a megfelelő betűt!

ha__ó, uszá__, v__zibusz, sétaha__ó, cs__nak, ko__p

Találós



Nagy a szája, inni kész,
szűk a nyaka, mint a rés,
amit ivott, mind elvész.
Mi az?



Megtudod, ha az alábbi szavak kezdőbetűit helyes sorrendbe rakod: éjszaka, öccse, rázza, tejszín, lejtő, csöngettyű.

Közmondás-magyarázó

Ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel!

Viadalban nem biztos, hogy az a győztes, akinek hosszabb a fegyvere, mert az ügyesebb vagy a gyorsabb is megszerezheti a győzelmet. Ezt értheted úgy is, hogy leleményességgel, ésszel vagy fortélyal is célt érhetünk el.

Labirintus



Hét különbséget rejtettünk el a képen. Találd meg mindet!



A mezei nyúl

A mezei nyúl az üregi nyúl közeli rokona. De azért ne tévesszük össze őket! A mezei nyúl füle nagyobb és keskenyebb. Hosszú hátsó lábainak köszönhetően igen gyorsan fut. Rendkívül félénk, így csak éjjel merészkedik elő, hogy kedvére lakmározzon.

Óvatos-e a mezei nyúl?

Nagyon! Sohasem megy egyenesen a vackára. Előbb oda-vissza szaladgál, nagyokat ugrik a levegőbe, olykor akár egy méter magasra is. Így ellenőrzi, hogy minden rendben van-e, nincs-e ellenség, vadász és kutyája a közelben...

Lakóüregben él?

Nem, a mezei nyúl nem ás mély üreget. Mellső lábainak karmaival épp csak akkora mélyedést kapar, amelyben elfér. Szorosan összezárt, hátracsapott füleivel állandóan hallgatózik, készen arra, hogy a legkisebb zajra felpattanjon és elmeneküljön.



Ökölvívó nyulak?

A mérközést két hím vívja egy nőstényért a párzási időszakban. Hátsó lábukra emelkedve egymással szemben felállnak, és igyekeznek karmukkal megsebesíteni ellenfelüket, szőrpamacsokat szakítva ki bundájából.



Írd a virágok nevét a képek alá!



rózsza , tulipán , margaréta , hóvirág , őszirózsza

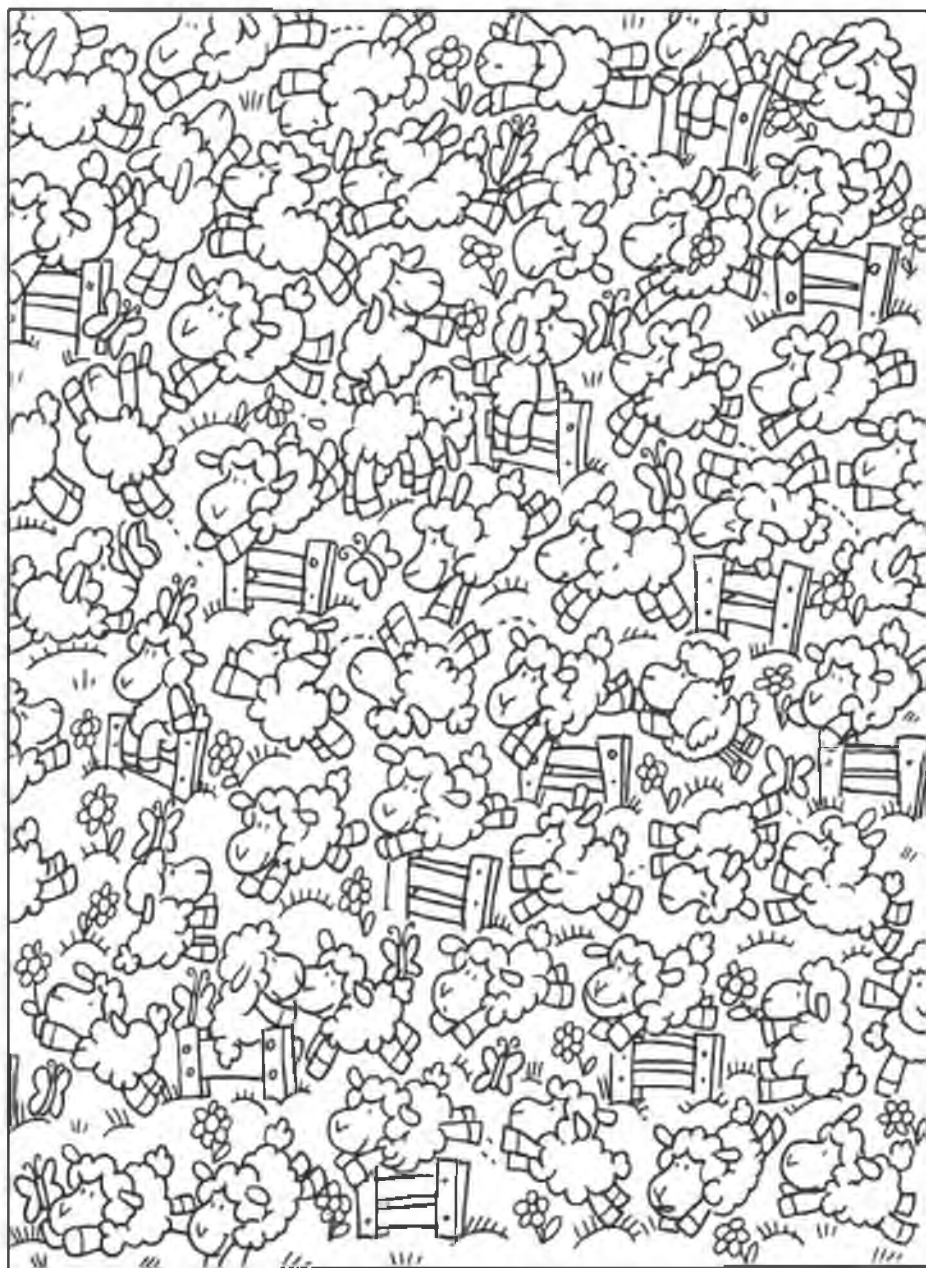
Számozd meg, milyen sorrendben nyílnak!

Írj le olyan virágneveket, amelyek egyben keresztnevek is!

**Tíz különbséget rejtettünk el a képen.
Találd meg mindet!**



Találd meg a csibét!



A tölgyfa

(Részlet)

Egyik tavaszon aztán furcsa dolog történt. Már messziről láttam, hogy valaki ott van a fám alatt, ott ül a helyemen, ide hajol, oda hajol – szedi az ibolyámat.

– Na megállj!

Lány volt az illető. Hiszen piros réklije szemtelenül világított a tavasz lágy színei között, tehát haragom gátlás nélkül burjánozhatott, ami feltétlenül mérsékeltebb lett volna, ha például Berta Jancsi „lopja” virágaimat. Ez a barátom ugyanis nemcsak hazudós, de verekedős is volt. Természetesen nem siettem, hiszen ellenségem el nem futhatott, de úgy látszik, nem is akart. Én pedig úgy mentem feléje, mintha csak éppen arra járnék, és jelentéktelen szoknyás személyét még észre sem vettem volna. Aztán megálltam előtte, és csípőre tettem kezem, ami szerintem férfias és előkelő mozdulat volt.

– Mit csinálsz itt?

A kislány rám nézett.

– Nem látod?

– Ez a mi fánk – dobbantottam –, s ami alatta van, az is a miénk.

– A virág is?

– Minden. Kösd össze azt az ibolyát, és add ide.

Ilona – akivel mellesleg egy osztályba jártam – szelíden megingatta kis kontyát.

– Nem adom.

Elkaptam a csuklóját – olyan vékony volt, mint a veréb lába –, jól megszorítottam. A maszatos kis tenyér kinyílt, a kék virágok

lehullottak a földre. Ilona meg se mozdult, csak lehajtotta fejét. Arcát tenyerébe borította, és pihés tarkóján ragyogni kezdett a tavaszi nap, de a világ elködösödött előttem, s a szívemben ősz lett egyszerre. Az öreg tölgy ágai közt sziszegni kezdett a tavalyi száraz levél, mohás, szép oldalán valami ronda hernyó mászott, mögöttem elhallgatott a réti pacsirtaszó, s előttem sírt az a kis piros rékli hangtalanul, mint maga a bánat. Még fogtam a kezét, de ez a fogás olyan volt már, mint a bársony.

– Ne sírj – dadogtam –, hiszen csak tréfáltam. Vidd el a virágokat, majd összeszedem...

– Nem kell – suttogetta –, és most elmegyek.

Felállt, lesimította kötényét, és könnyben úszó szemével a földet nézte.

– Elmegyek – mondta, de nem indult.

– Mondjam, hogy tréfáltam? Legalább addig várj, amíg összeszedem az ibolyáidat. Van szép madzagom is, piros, azzal kötjük össze.

Köténye sarkát sodorgatta. Vállára tettem a kezem, és kicsit elmosolyodtunk.

– Itt a madzag, de ülünk le már...

Ilona kötözte a kis csokrot, a vén tölgy koronája zsongott, mint a távoli muzsikászó, s a szívemben benne volt az egész tavaszi világ. Aztán csak ültünk. A kislány játszadozott a csokorral, aztán félénken a kezembe tette.

– Neked adom...

A kis fa

A gyermekek fát ültettek az út mellé. Még kicsi volt a fa. Gyökeret eresztett, és nőni kezdett. Egy fiú elment mellette, leszakított egy levelet. Összegyűrte és eldobta.

– Miért szakítottam le? – gondolta. De aztán megnyugodott.

– Mit számít egy levél? A fának sok levele van.

Arra ment egy másik fiú, letört egy ágat, és így gondolkozott:

– Mit számít egy ág? A fának még négy ága van.

Arra szaladt egy kislány a labdával. Feldobta a labdát, az meg: puff! – ép-pen a fára esett, és letörte a felső ágát.

– Hát ez baj – mondta a kislány. – No, de ettől még nem hal meg a fa. Nő neki majd új ága.

Jött a kecske, és rágcsált egy kicsit a fa kérgéből. Megállt ott egy ember, hozzátámasztott egy taligát. Az is le-

dörzsölt a fa kérgéből egy darabot. Jött egy fiú az új bicscájával.

– No – gondolta –, mindjárt kipróbálom. – S levágta az egyik maradék ágat.

– Jó éles a bicska!

A kis fa elszáradt. Jöttek a gyermekek, akik ültették.

– Ej, ej! – mondták. – Biztosan rossz a föld, azért nem tud megnőni ez a fa.



**Faragó Petra, 2. osztály,
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy**



**Olajos Dominik, 2. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**



**Bogár Filip, 4. osztály,
Október 10. iskola, Szabadka**

Kutass és színezz!



- | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|--|
| 2 |  | 4 |  | 4 |  | 5 |  | 4 |  | 5 |  | 7 |  | 4 |  | 6 |  | 5 |  |
| 1 |  | 6 |  | 7 |  | 1 |  | 3 |  | 6 |  | 7 |  | 4 |  | 7 |  | 5 |  |
| 3 |  | 3 |  | 4 |  | 6 |  | 2 |  | 7 |  | 5 |  | 9 |  | 6 |  | 3 |  |

Kutass és színezz!



- | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|---|--|
| 2 | | 4 | | 4 | | 5 | | 4 | | 5 | | 7 | | 4 | | 6 | | 5 | |
| 1 | | 6 | | 7 | | 1 | | 3 | | 6 | | 7 | | 4 | | 7 | | 5 | |
| 3 | | 3 | | 4 | | 6 | | 2 | | 7 | | 5 | | 9 | | 6 | | 3 | |



Az anyanyelven megszerzett tudás semmivel sem pótolható!

Kárpát-medencei óvodafejlesztési program

Iskolabusz program

Szülőföldön magyarul támogatás

Az óvodáskorú gyermekek anyanyelvének fejlesztése és ápolása kiemelten fontos, mert:

- az anyanyelvű oktatás gazdagítja a szóincset;
- az iskola-előkészítő csoportban kialakul az iskolai élet és a tanulás iránti pozitív viszonyulás;
- megbízható alapot és felkészültséget ad a sikeres iskolakezdéshez.

Írassa gyermekét magyar óvodai csoportba.

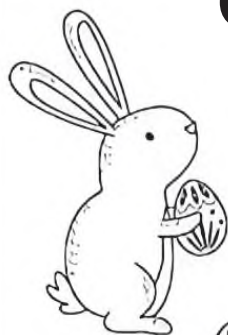


BETHLEN GÁBOR
Alap



Készült a Magyar Nemzeti Tanács megbízásából.

Csokinyuszi



Rajzolj nyuszikat
és színezd ki a tojásokat!



Kertész leszek



**Sindeles Sándor, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve**



**Bukros Viktória, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve**



**Illés Leóna, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve**



**Vörös Márton, 1. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Zenta**



**Molnár Ákos, Hófehérke óvoda,
Muzslya**



**Pakovics Máté, 1. osztály,
Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek**